

АСТАЛАХ

Төрө - чун киленёсё

Шупашкар районёнчи Хурәнләх яләнче пурәнкан Людмила Иванова – җамрәксемшён ыра төслөх. Мёншён тетёр-и? Вәл төрлеме юратать. Людмила Васильевна уйрамаха чәваш төррине кәмләтә. Җак ёсё вәл хәйён хәрёсене Маринәпа Ленәна та хәнәхтарнә.

Людмила Иванова пёр предприятире 10 сул алә вёсҗён төрленё. Вәл пёчөк чухнех төрлеме юратнә, унән вәртәнләхёсемпе а́на амәшё Нина Семеновна паллаштарнә.

– Пёчөк чухне алла йёппе җип тытнине ас таватап-ха. Ун чухне чылайашё төрлетчё, җынсене кура эпё җак ёсё вёренме талләнтәм. Җавәнтанпа төрө маншән чун киленёсё. Предприятире ёсленё чухне чәваш төррин эрешёсен ячёсене пёлеттём, ятарлә тетраде сырса та хунәччё. Халё манәҗа тухать. Акә «ухмах

төрө», вәл икё енчен те пёр пек пулать, – ёсёсемпе паллаштарнә май каласа кәтартрё Людмила Иванова. Вәл җынсем ыйтнине миҗе кёпе төрлемен-ши? Шучё те җук. Хәйён валли те илемлё тум янтәланә. Кёпи унән амәшё җеленискерех. Людмила Иванова а́на төрлесе хитрелетнё җес. Ку тум вәл туя кайма тәхәнать. Пёр-пёр уяв йёркеленет-и – пёлёшёсем Людмила Васильевна патне төрёллё кёпе ыйтма пыраҗсё.

Тёрлесси – ансат ёс мар. Людмила Иванова предприятире

вәй хунә чухне панә ёсё вәхәтра тум тәрәшнә.

– Ытларах кёпе умёсем төрлеттеретчёс. Пусма җинчи кашни шәтәка шутламаллаччё, унсәрән эреш пёр пек пулмё. Пёрре йәнәшсан пётём ёс харам акаят. Төрө куҗ сивёчлөхне самаях чакрчё, агла пулин те җак ёс мана халё те килёшет, – терё аста. Елөк кача каякан хёрсем хәйсем валли тупра хатёрленё. Хәш-пёр тәрәхра җак йәла халё те манәҗа тухман. Людмила Иванова та җемеленме хатёрленекен хёрсем ыйтнине сахал мар тупра төрленё. Хәйён хёрё Лена валли вара «мул» пухса ёлкёреймен – вәл 19 султа кача тухнә. Җапла җав, ашшё-амәшё ывәлө-хөрё җитённине сиссе те ёлкёреймест.

Людмила Ивановән ёсёсене курава та илсе кайнә. Маттур җёрарәм хисеп хучёсене те тивёснё. Вәл хәйён ёсне чунран юратать.

– Предприятире ёсленё чухне кашни эреше пёр папкәна пухрәм. Вәл халё те упранать – җакәр ыйтмасть-җе. Пурәна киле кирлө пулатех, – каласәва вёслерё Людмила Иванова.

Ирина АЛЕКСЕЕВА.
Автор сән үкерчөкё.

РЕКЛАМА ТАТА ПЁЛТЕРҮСЕМ

ПРОДАЮ

4. ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА. Низкие цены. Рассрочка. Замер. Доставка. Без выходных. Т. 89875766562.

5. Блоки керамзитобетонные 20x20x40, 12x20x40, 9x20x40 пропаренные, гидро-вибропрессованные от производителя – недорого; **цемент.** Доставка. Без выходных. Кассовый чек, документы. Т. 8-960-301-63-74.

42. Керамблоки 12x20x40, 20x20x40, **кольца колодезные** – диам. 1,5м; 1м; 0,7м; 0,8м; 0,45м. Доставка. **Бурение.** Т.: 8-987-666-41-40, 8-937-010-01-41.

52. Пластиковые ОКНА, железные ДВЕРИ. Замер. Доставка – бесплатно. Без выходных. Т.: 8-917-652-96-94, 8-927-667-95-88.

110. ОКНА пластиковые, стальные **ДВЕРИ.** Замер, доставка – бесплатно. Скидки. Т. 89278404225.

117. ОКНА ЧУВАШИИ – пластиковые **окна,** железные **двери.** Замер. Монтаж. Скидки. Т. 8-905-028-11-82.

181. Пластиковые ОКНА. Низкие цены. Найдете дешевле – уступим. Без вых. Т. 89625989686.

227. Пластиковые ОКНА, стальные **ДВЕРИ.** Замер. Доставка – бесплатно. Без вых. Т. 89875754704.

250. ОКНА пластиковые, железные **ДВЕРИ.** Реально низкие цены. Гарантия. Т. 89871267170.

874. Блоки керамзитобетонные вибропрессованные, пропаренные. Дёшево. Т. 89373866629.

КУПЛЮ

18. Бычков, тёлок, коров, лошадей. Т. 8-962-599-47-06.

587. Коров, бычков и лошадей. Т. 89030659909.

◆ ПЁЛМЕ ИНТЕРЕСЛЁ!

Ёне ширки

• Ёнесем Җёр планетән магнит сиине туяҗсё.

• Мәйракалла шултра җак вильяхән сәмсин үчө җинче этем аллинчи пекех йёрсем пур. Җыннән пүрнин йёрёсем пекех ёнесен те вёсем кашнин хәйне евёр. АПШн пёр штатёнче вильях вәррине тытнә чухне җакәнпа усә кураҗсё.

• Елөк чылай халәх пысәк япала хакне ёнепе виҗнё.

• Ёне макәрма пёлет.

• Америкән унчченки президенчён Джордж Бушән хәйне ятән ёне те пулнә. А́на Офелия тесе чённё.

• Ёне – асла вильях. Кётүри пёр ёнене карта җумне перёнипе ток җапсан ыттисем җак йәнәша тумасҗё.

• Ёне-вәкәр тусләха җулласа паләртать.

• Тёнчери чи йывәр ёне 2 тонна та 270 килограмм тайнә. Темисе а́рата пёрлештернинчен җуралнәскере 1906-1910 сулсенче тараса сине тәратнә. Рекордсен Гиннесс кёнекинче паләртнә тәрәх – җак ёне ытамласа илсен 3 метр та 96 сантиметр пулнә.

2013 сулхи раштавән 27-мёшёнчи номерти сканворд хуравёсем

СЫЛТАМАЛЛА: Гагарин – Колумби – Путин – Айрат – ентеш – Елза – милөк – нарәс – Раштав – спам – Андрей – мент – Рязань – Илпек – мәрье – Наврус – ватник – асатте – Сёвене – Тутта – Гарри – Хёл – кёлё – сленг – Ивана – Кирибат.

АЯЛАЛЛА: Гиннесс – Наташа – кётрет – Лаптева – “Брида” – Вьетнам – Иран – Ермаков – Задорнов – Майя – лаша – конь – Папис – Ереван – ёлка – Тигр – “Зона” – нарт – Мексика – Нурәс – витре – Устюг – Англи – нарта – “Север” – Египт – паха – евёк.

Гороскоп

Кәрләч, 13-19

Сурәх. Кайран үкёмелли ёссем тавасран сыхланәр. Ахәртнех, вәртәнләхәрсем пирки ыттисем те пёлөс. Хәвәра аләра тытәр – кирлө-кирлө мар сәмах хушса япәх лару-тәрәва кёрсе ўкес хәрушләх пур. Ку яхәнта мён-мён тумаллине хут җинех җырәр, пуҗри манәҗма пултарать. Шәмат кун кирек мёнре те виҗене пәхәнәр: сәмахран, таварлә ан сийёр.

Вәкәр. Хатёрленёр! Питё а́наҗлә эрне. Паләртни пурнәҗланё, кёсьене укҗа кёрё, савәнәҗлә тёл пулусене хутшәна-тәр... Юн кун мён те пулин сёнеҗсё-и? А́на йышәнмасан пысәк йәнәш таватәр. Пултарула́х тытәм-ёнче ёслекенсен кёснерни кун питё пысәк җитёнү тумашкән шанәҗ пур.

Йёкөреш. Җәлтәрсем савни пур яшсене хёре ылтән җөрө парнелеме, кача тухмашкән ыйтма сёнеҗсё. Йёкөрешсен ку эрнере мён пултарнине ёсре туллин кәтартмалла, хәйсен шухәшне ыттисене ёненерме пёлмелле. Тунти кун тўре-шара патне ан кайәр – ёс а́нмё, юн кун вара илнө кивсене парса татма ыйтёс. Кёснерни кун халәх йышлә җўрекен ыра́нтан пәрәнәр.

Рак. Ку тапхәрта сирён хәвәрпа килёшмен ёстешёрсене те ўкёте кёртме май пур. Мёнле майпа тетёр-и? Шухәшәра усҗән паләртәр, именсе-вәтанса ан тәрәр. Савнә җыннәрпа харкашнәччө-и? Эрне пуламәшёнчех унпа пёр чёлхе тупма тәрәшәр – пёрремёш ута́ма сирён тумалла. Тунти кун сөнө ёс сёсен те тёлпё шухәшламасәр татәклә хурав ан парәр.

Арәслан. Суя хыпара ёненсе киревсёр ёссем тавасран сыхланәр. Унсәр пуҗне җемьесёррисем иккёленёс: вёсем ку җынна чәнахах юратаҗсё-ши е ку хәнәху кәна-ши? Документсене тёлпё вуламасәр /икё хут пәкса тухни те ытлаши пулмё/ алә ан пуҗәр. Тунти кун мён тумаллине манасран ёмётёр пирки кун кёнекинех җырәр. Юн кун ёслё сул җўреве тухмалла пулө.

Хёр. Кирек мёнле ёсё пуҗәнсан та чи малтан чунәр ыйтнә пек тавәр. Пултарула́х енёпе ёслекенсен пуҗне ыра́ чылай шухәш кёрё, вёсене пёр тәхтаса тәмәсәр пурнәҗа кёртме тытәнәр. Тунти кун ёслё тёл пула́ва хутшәнмалла-и? Сәлтав тупса а́на ура́х куна куҗарәр. Шәмат кун вара, ахәртнех, а́шә кәмләлә җынпа паллашатәр.

Тараса. Ёсре пёр харәсах кәмлә җөклекен темиҗе хыпар илтетёр, шәпах җакә пуҗ сөклемесёр ёсleme хётёртё. Унсәр пуҗне җемье бюджетне пуялатмашкән лайәх меслет тупәнё. Тунти кун җәлтәрсем укҗа-тенкёпе җыхәннә ыйтусене татса пама сёнеҗсё. Кёснерни кун кил валли мён те пулин туянар – вәл чылай вәхәт усә кўрө.

Скорпион. Унчченки тёллевёрсене пурнәҗа кёртмелли тапхәр. Шәпах җак кунсенче пуҗләхәр сирён пирки шухәшлө: карьера картлашкипе хәпартмалла-и е нимён те уләштармалла мар-и? Апла тәк ёсре пуҗарулла́рах пула́р, хәвәр сине ытлаши тивёс илме ан вәтанәр. Шәмат кун кил-төрөшре тирпейлёр.

Ухәҗә. Кирек мёнле ёсё пуҗәнса умён те тёлпё тишкерү ирттерёр, җакән хыҗән кәна җанә тавәрма пултаратәр. Унсәр пуҗне җәлтәрсем пахаләхсәр апат җисе наркә-мәшланас хәрушләх пуррине систереҗсё – асәрханәр. Сире тунти кун каҗәхса кайсах мухтаҗсё-и? Апла тәк ытлари кун ятламалли, тиркемелли сәлтав та тупаҗсөх. Вырсарни кун сөнө юлташсемпе җывәхланатәр.

Ту качаки. Ёсре савәнмалли сәлтав самаях пулө. Бизнесменсем укҗа сумәрё айёнче тәраҗсё тейён – мён пур ёс а́нать. Җапах җәлтәрсем Ту качакисене тимлёрех пулма сёнеҗсё: суя хыпар сире төрөс җултан пәрё. Тунти кун сирён ёсөпе усә курма хәтланёс – ирөк ан парәр.

Шыв тәкан. Хәлхапа кәна илтнине, куҗпа пачах курманнине, ан ёненёр. Лавккара тавар хакне чакарнә, банка пысәк процентпа укҗа хума май пур тенине а́са ан хывәр. Тунти кун нимёнле ыйтәва та ан хуравләр. Ытлари кун бизнесменшён а́наҗлә пулө – тупәш кўрекен килёшү тумә шанәҗ пур.

Пуләсем. Мён пур вәй-хала ёс сине ярәр, җавән чухне кәна укҗа-тенкё ытларах пухма пултаратәр. Пула́шу кирлө тек специалистсемпе канашлама ан вәтанәр – кәткәс ыйтәва хәвәр тёллөнөх хуравлама хәтланни ыра́нсәр. Кёснерни кун мәшәрәрпа /савнийёрпе/, ёстешёрсемпе урлә пулас килмесен җавара шыв сыпәр.

Җанталәк

кәнтәрла	җёрле	
10.01	0	0
11.01	+	0
12.01	-	4 - 1
13.01	-	6 - 12
14.01	-	12 - 15
15.01	-	16 - 23
16.01	-	14 - 15

Юратуна

ЧУНРИ

Мухтар хайёен хуҗине явәҗтарчё

Юр пёрчисем вёлтёр-вёлтёр вёссе анаҗсё. Хёвел җинче вёсем тёлёнмелле хитре йәлтәртатася. Юратсан тәҗчә илемлө теҗсё. Төрөсөх иккен. Ёсре пурте тенё пекех җёне җула аҗта тата кампа кётсе илессине сүтсе явнә чухне кәмәл-сәррән лартәм. Ана мёнле кётсе илесси пур пёрех мар-им? Кашни җул пёрешкел. Лавкасем искусственай чәрәҗсемпе, йәлтәркампа семпе тулаҗсё. Пур җёрте те пылак кучченеҗпе тетте сутаҗсё. Эпё чурас чунлә тесе ан шухәш-ләр. Уява кётетөп, сехет вун иккё шакканә чухне черкке җёклетөп, тавансене саламлатәп, салют курма тухатәп... Анча 2014 җул умён кәмәл пәсәлчө. Ана кампа кётсе илес? Аттепе аннене темиҗе җул каялла юлашки җула аҗсатрәм, пиччепе аппа ют җёр-шывсенче тёлөнчө, тус-юлташ җемьеленчө. Шанчәклә тусәм Артем кәҗал авланчө. Җёлен сүлө җитнине унпа җав тери хаваслә паллә тунәччө. Халё те асрах...

– Илюша, эпир сан патна пёр ёҗпе... – шухәш җәмхине Марина сасси татрө. Җамраках мар хёра-рәм виҗө ачана пёччен ура җине таратать. Хайхискер упәшки еркөнпе тарсан пуҗ усмарө, малаллах талпәнчө. Җавән хыҗсән та вәл арсынсене үпкелешнине илт-мерө. Тен, җавәнпах уҗә кәмәл-ләскере ытти ёҗтешерен ытларах хисеплетөп, май килнө чухне пулашма тарәшатәп. – Илюша, җёне җул каҗхине мён таватән? Пире Хёл Мучи кирлө...

Эпё район администрацийенче ёҗлетөп. Уйрәмра 6 хёра-рәм та эпё – пёр арсын. Пурте ача-пәчаллә. Хайхискерсем җёне җул каҗхине мана шур сухал тумне тәхәнтартасшән та килёрен шәпәрлансене саламласа җүреттересшөн.

– Илюша, хәвах пелетөн: ачасем Хёл Мучине ёненеҗсө, ана кётөҗсө. Парнесене маларах хатёрлесе хурапәр. Санән пёчөкскерсене саламламалла. Тархасшән... Эсө пирён пёртен пёр җәләнәҗ, – йәләнса тинкерчө Валентина.

– Пёлтёр упәшкәрсенчен пёри җүременчө-им? – аса илтём иртнине.

– Эх, Илюша, ачасем сулран-җул аҗланса пыраҗсө. Пёлтёр вёсем Ольга Ивановнән упәшкене палларөҗ, – асән сывларө Марина. – Асли пёр эрне манпа калаҗмарө.

Йәләнса ыйтакансене хирөҗ-леймерөм. Мана малалла мён кётессине маларах пөлинчө...

Раштавән 30-мөшөнче ёҗтешөмсем кёрөк, кәҗатә, сухал, пысәк хёрлө михө тупса пачөҗ. җёне җул юррисене сөрёпе вёрентөм,

ёҗтешөмсен төпренчөкөсен ячөсене ас туса юлма тарәшрәм. Чәтаймарәм – парнесене уҗса пәхрәм. Телефон, электрон кёнеке, вәйә дискөсем, коньки... Пөчөк чухне Хёл Мучи чәрәш айне шахмат хәми хурса хәварнәччө. Савәннипе путек пек тарст-тарст! сиккелерөм. Кунашкәл парнесем пирки ёмөтленме пултарайман. Җамрақ әрәвән кәмәлне тултарма йывәр иккен.

31-мөшөнчө күршөсем сөтел тавра кускаланә вәхәтра йывәр михе җурам хыҗне җакрәм та тухса утрәм. Пёрремөш пункт – Валентинән хваттерө. Малалла мён пулса иртнине аса илес килмест. Аләкран шаккарәм җөҗ – вәл яри уҗәлчө. Ачасем шура сухаллә мучие чәтәмсәррән кётнө иккен. Шәпәрлансем ман тавра сиккелерөҗ, кәшкәрашрөҗ, җине-җине ыйту пачөҗ, пёр-пёрне пүле-пүле сәвә каларөҗ. Төрөссипе, пилөк минутранах тухса тарас килчө. җитменнине, җурам тарәх тар юхрө. Көҗөннинчен пёр курка сивө шыв ыйт-рәм.

– Ме, Хёл Мучи, сан валли ятарласа хатёрлерөм, – терө таватә җулти хёр ача пәр катәкө тыттарнә май. Вёсем чәрәш тавра җавәннән вәхәтра пәр катәртаттарса лартәм. Урама тухсанах юр катрамө җине тәсәлса вуртәрәм. Хёл Мучи тумне тәхәнма килөшнөшөн үкөнтөм пулин те михе малалла сөтөртөм.

Ёсре Ольга Ивановнән ачисем пирки пёрре мар илтме тёр килнөччө. Амәшө җас-җасах ывәлө чәрсәр та куштан үснөшөн үпкелешетчө. Акә манән Дениспа паллашма вәхәт җитрө.

– Эпё санран урәххине ыйт-нәччө! – ураран тапрө арсын ача. Җав тери ыратнәран куҗран куҗсул тухрө. Хирөҗ тавәрәттәм – асамҗә пулнине аса илтём. Дениса кётесе таратрәм, малашне те җакән пек хәтлансан җитес җул парнесөр хәварәп терөм. Аслине ләплантартәм җөҗ – көҗөнни майран уртәнчө те сухалран туртрө.

– Эсө чән-чән асамҗә пулсан фокус кәтарт! – сухәрчө ача.

– Тимлө сәна, – терөм те Денисән хәлхи хыҗөнчен канфет кәлартәм. Ачасем савәнса сикме пуҗларөҗ.

– Тепре кәтарт! – кәшкәрашрөҗ чарусәрскерсем. Көсьере канфет чылайччө те... җур сехет фокус кәтартрәм.

Хёл Мучи пуласи парне вәлөсөсси мар иккен. Юрласа ташланисөр пуҗне ачасен вәрт-тәлнәхөсене те итлеме тиврө. Карина сәмахөсем халө те хәл-хара янәраҗсө.

– Атте эрех сыпсан аннепе харкашма пуҗлать. Пёррехинче үсөрскер ана питөнчен җупрө, җүҗөнчен туртрө. Анне никама та калама хушмарө. Хёл Мучи, аттене эрех ёҗме чарсам. Текех эпё санран нимөн те ыйтмәп. Тупа таватәп, – чөвөлтөтрө хёр пёрчи. Уяв сөтелө җинче шура эрех кёленчи пурчө.

– Ку җёне җулта ытлашши пулө, – терөм арсынна Карина курман чухне. Кёленчене михе ывәтрәм. Ача ашшө аптәранәран нимөн калама та ёлкөреймерө.

Юлашки пурт патне җывхариччен вун пёр сехет иртрө. Ывәнтам пулин те кәмәләм уҗәлчө. Ансәртран темөскер ураран үкерчө, тулама пуҗларө.

– Мухтар! Мухтар! Чарән! – илтөнчө хёр сасси. – Хёл Мучи, каҗар, тархасшән.

Путек пысәкәш йытә хамлатма пуҗларө. Пике тәма пулашрө те ахәлтатса кулчө. Таватә уралләскер купарча, чөр куҗси тёлөнчен шәлавара сурнә! Мён тери намәс!

– Нимех те мар, кёрөкпе хуплансан кураңмө, – терө сарә хёр. – Хирөҗлемесен җөлесе парәп!

Сехет пёр чарәнми малалла шәвать. Маринән виҗө ачине парнесөр хәварас килмест. Анчах тәпәл-тәпәл кёлөткөллө, илемлө сән-питлө пикепе те җывәхрах паллашас килет. җук, җак каҗ эпө Хёл Мучи!

– Юрө ёнтө, җёне җулпа саламлатәп сире, – мәкәртатрәм та җавәнса утрәм. Маринән төпренчөкөсем мана кётсе ывәннә. Лара-тәра пөлменскерсем чәрәш тавра юрласа җав-рәнчөҗ, ташларөҗ, вёсемпе җёне җул кётсе илме үкөтлерөҗ.

– Чәнах та, Хёл Мучи, юлсам, – терө кил хуҗи.

– Эпир сана икө сыпәкри аппапа паллаштарәпәр. Вәл питө ыра, – чөвөлтөтрө виҗсөри Катюша. Аләк чөриклетрө.

– Акә җитрө те пирөн Юр Пике! – пөлтерчө Марина. Пурте йытә хуҗи кёрсе тәчө. Ана курсанах йәл култәм. – Инна, парнесөр юлатән вөт!

2014 җула сарә пикепе юнашар кётсе илтём. Сехет вун иккө шакканә чухне Хёл Мучине тав турәм. Ара, пёлтёр ыра кәмәллә хёрпе паллаштарма ыйтнәччө те. Ёмөтөм пурнәҗланчө. Манән та җёне җула җемьөпө кётсе илес килет. Хёвел тухәҗ календарөпө килөшүллөн Лаша хуҗаланма пуҗласанах ЗАГСа җул тытәпәр. Савнийөм качча тухма хирөҗ мар. Мухтарпа җөҗ пёр чөлхе тупмәл-ла. Хуҗа валли савни тупнәскер текех мана тапәнмәсса шанатәп.

ИЛЬЯ.
Элөк районө.

ЮРАТУ ГОРОСКОПӨ

2014 җул – Лаша җулталәкө. җак чөр чун җулөнче җуралнисем чун савнишөн тем тума та хатөр. Чылай чухне хайсен туйәмне савәшурә мар, әнланупа, хуҗаләх ёҗсөсене пурнәҗласа кәтартма тарәшаҗсө. Зодиақан төрлө паллинче җуралнисене кәҗал юратура мён кётөт-ха?

Сурәх паллин тапхәрөнче җуралнисемшөн җулталәк әнәҗлә иртө. Уйрәмах җемьө чәмәртама төв тәвакансемшөн. Пөчченнисем чун варлине төл пулөҗ. Тен, мәшәрлану керменне кәҗалах җул тытөҗ? җавәнпа зодиақан җак паллин тапхәрөнче сүт төнчене килнисен пуҗ усма кирлө мар, пурни хапха умне килессе шанмалла. Хәшө-пөри ёлөкхи савнипе төл пулу шырө. җәлтәрсем ун патне таврәнни телөй күмессине пөлтерөҗсө, аса илү җәмхи пуҗа самантләхә җавәрттарма пултара-рәт. җавәнпа шәнкәравличчен төплө шухәшләр.

Вәкәрсене те җёне паллашусем кётөҗсө. Тусәра турөх төрлө ыйту ан парәр, унән мён пур вәрттәлнәхне пурәна киле пелетөр. җак тапхәртах җемьө чәмәртасси пирки те ан шухәш-ләр, паянхи кунпа савәнса пурән-нәр. Мәшәрланнисене җәлтәрсем пушә вәхәта юратнә җынпа ир-терме сөнеҗсө.

Йөкөрсене җулталәк пуҗла-мәшөнчөх улшәнусем кётөҗсө. Пөрисем савнә җынран уйрә-ләҗсө, теприсем ЗАГСа каяҗсө, виҗсөмөшөсем йыш хушма шухәшләҗсө. Пөчченнисен кәҗал җуркунне савни тупас шанчәк пысәк. Пёр-пёр йышәну тунә чухне хушинне итлөр.

Пөлтөр **Раксем** юратнә җынпа тәтәшә харкашнә тәк җәлтәрсем Лаша җулөнче җакнашкәл самант нумайланасси пирки систерөҗсө. Хутшәнусене лайәхлатас тесен пёр-пёрне әнланма вёренөр, җынна ан тиркөр. Савнисөр Раксен те чи малтан хайсен улшән-малла, унсәрән чөре юратупа хөмленмө.

Арәслансене җәлтәрсем пуринпе те чунә уҗса калаҗма хушмаҗсө. Хөрпе качәлла җүреме васкамалла мар. Малтан сәна-малла, пёр-пёрне хәнәхмалла. Мәшәрланнисем Лаша җулөнче туйәмсем сивөннине сисөҗ. Хәшө-пөри хайне пачах килөшмен җынпа пурәннине әнланө. җиччө виҗмесөр ан касәр. Тен, ку вәхәтләх җөҗ?

Хөрсене ку җул юратура әнө. җак тапхәрта җуралнисене җөне паллашусем, парнесем кётөҗсө.

Мәшәрланманнисем чун савнине төл пулөҗ. Юратнә җын вурәннө-нөчө пөлөшөр те пулать, җавәнпа төрөс йышәну тәвәр.

җемьө чәмәртаман **Тарасасен** кәҗал җак утәма тума шәпах мөллө вәхәт. Лаша җулөнче пёр-пөри юратакансен туйәмөсем сирөпленөс. Вёсем йыш җусасси пирки те шухәшлөҗ. «җөне кайәк» сире савәнәҗ күрө. җемьеленме хатөр Тарасасем чун варлине төл пулөҗ. Мәшәрлану керменне кайма ёмөтленменнисене те вун-вун паллашу кётө, анча пөри те юратуллә хутшәнупа вөҗленмө.

Скорпионсен пурнәҗсө Лаша җулөнче юратупа тулө, җавәнпа савнине төплөн суйләр. Пурнәҗ тума юрәхлине куҗран вөҗертес хәрушләх пур. Мәшәрланнисен хайсене ләпкә тытмалла. Тавлашупа хирөҗсө җемьөне аркатма пултараҗсө. Пёр-пёрне әнланма тарәшәр.

Ухәҗсене 2014 җулта савән-малли сәлтав чылай пулө. җулталәк пуҗламәшөнче савни парнесемпе кәмәләра җөклө е мәшәрлану керменне кайма чөнө. Анчах җәлтәрсем пуҗа каҗартма сөн-меҗсө, көвөҗсө лайәххи патне илсе җитермөсси җинчен аса илтерөҗсө. Пөччен Ухәҗсене җуркунне әнө.

Ту качакисемшөн савни суйла-мәшкән мөллө вәхәт җитрө. Лаша җулталәкөнче туй тунисен җемий сирөп пулө. Мәшәрланнисем пушә вәхәта юратнә җынсемпе, ачасемпе ирттерме тарәшөҗ. җакә җемьөри тәнәҗләхпа юратәва сыхласа хәварма пулашө.

Шыв тәкансем 2014 җулта пөлөшсен хушшинче хайсене ирөклө тытөҗ, җавәнпа ёҗтешөсем вёсем җине куҗ айән пәхөҗ. Мәшәрланманнисем җуркунне турә җырнине төл пулөҗ. Хәшө-пөри ёҗтөше куҗ хывө. Пуҗләхпа явәҗса кайнисене юратура җөҗ мар, ёҗре те әнө.

Пуләсене юрату гороскопө савнине мөнле пур җапла йышәнма хистет. Унән җитменлөхөсене асәрхаманни каярахпа ура хурө. җуркунне пуҗламәшөнче Пуләсене ытларах анать, җавәнпа килте ан ларәр, тухса җүреме тарәшәр.

ПАЛЛАШУ КӨТЕСӨ

Хисеплө редакци! Сире җөне җул ячөпе саламлатәп! Лаша җулөнче пөтөм ырләха сунатәп. Тен, мана та җитес вәхәтра әнө? Хусахән пурәнма мён тери йывәр. җавәнпа эпө «Самраксен хаҗатне» шанатәп, ун урлә турә җырнине тупасчө. Эпө 36 җулта. Уқса-тенкө енчен йывәрләх җук. җак номерсемпе – 89063894107, 89373814108 – шәнкәравласамәр. Валерий.

Эпө Николай ятлә, 45 җулта. Авланман, ялта пурәнатәп. Эпө 30-40 җулсенчи ыра кәмәллә, шүтлеме-пулеме юратакан хёр-хөра-рәмпа паллашасшән, унпа пурнәҗ җулне җыхәнтартасшән. Ача пурри чәрман-тармасть. Телефон номерө: 89061368420.

Ялта пурәнма килөшөкен 22-28 җулсенчи хөрпе паллашасшән. Шәнкәравласамәр: 89279981939. Эпө пөрре те авланман, пирус туртмәстәп, Игорь ятлә, 28 җулта.

Ёмётёме җил-тáман вёҗтерчё

Хёл күнёсене ачаранах юратмастáп. Аттепе анне ман валли сунашка та, йёлтёр те, коньки те туйаннá. Эпё вара урама тухмастáм. Ачасем юрпа выляниине, сырманалла ярáнниине кантáкран пáхса лараттáм. Сивё җанталáка юратманни җитёнсен те ура хучё. Аслá класра вёреннё чухне пёр каччá куҗ хыврё. Канмалли кунсенче клуба тухмасан вáл кил умне җитсе тáратчё. Ун чухне хальхи пек кашини кёсье телефонё пулман, йёкётсем хёрсене шáхáрсá чённё. Атте урама кáларасшáн марччё, җавáнпа кашиничех тёрлё сáлтав шырама тиветчё.

Пёррехинче сывáх җыннáм киле ўсёр таврáннá. Урамра хёллеччё. Эпё килте җуккине пёлсен вáл хытах тарáхнá. Áшá җипуҗ тáхáнмасáрах мана шырама тухнá. Пўртри кашни чўречерен җутá ялкáшнине курсан Генáпа сыв пуллашмасáрах киле васкарáм. Анне макáрать, йáмáкпа шáллáм хáранипе кáмака хыҗне пытаннá. Эпё хамáн айáпа туйнáран тўрех сывáх җыннáм җумне лартáм, аннерен каҗару ыйтáм. Вáл мана җупáрларё те: «Тáхáн, асуна шырама каятáр», – терё. җав каҗ эпё хытá шáнтáм. Урасем туйми пулса тукмак пек хытрёс. Анне хыҗҗан аран ёлкёрсе пытáм. «җил-тáман алхаснá кун ыра җын хáйён йыттиине те урама кáлармастá», – теҗсё хáлáрах. Аттене хупахра тупрáмáр. «җуттинё» самаях ёҗнёскер эпё унран ыйтмасáр урама тухни пирки те маннá. Киле җитсен тўрех сывáрсá кайрё. Эпир вара аннепе җурта җутинче чылайичен каласса лартáмáр.

курсан шалтах тёлентём. Áна шкапа чикме хатёрленнё хушáра пўлеме атте кёрсе тáчё: «Мёншён пытаратáн? Ку савни парни пулмалла. җемҗе тетте – ача-пáча вáййи. Эсё вара кёсех шул пётеретён, санáн вёренессе пирки шухáшламалла», – терё вáл лáпкá сасáпа.

Экзаменсене áнáслá тытсан áсату каҗё иртрё. җывáх җыннáмсем унта пыраймарёс. Сáлтавё каллех атте эрех ёҗнипе җыхáнчё. Анне хáйён кашни шалáвёнчен укса хáварса мана илемлё кёпе туйанса пачё. җынран катáк пулас мар тесе вáл атте валли те костюм илнёччё. Шел те, савáнáса пёрле пайлаймарáмáр. Гена чечек сыххиле килчё. Хёрлё кёл чечексем сётел җинче чылай ларчёс. Вёсем шанманни каччá чёринчи юрату хёмленниине систернёнех туйáнчё.

Хулари пёр аслá шула вёренме кётём. Генáна җав җул салтака илсе кайрёс. Áсату каҗне каяймарáм пулин те áна кётсе илме сáмах патáм. җулталáк хушшиче вáл ман пата темиҗе җыру ячё. Эпё ют каччáсемпе хушáнман, каласу пуҗарсан та савни пуррине ниҳáсан та пытарман. Гена мана улталанá иккен. Унан тепёр хёр пуррине вáл юлашки җырура хáех пёлтерчё. Савнийём теприне халалланá йёркесене манáн адреспа ярса пачё. җырава вуланá хушáра куҗсуль җумáр пек шáпáртатрё. Юратнá җыннáн урáх савни пурри җинчен эпё шухáшлама та пултарайман. Вáл салтакран таврáнасса кётеттём, хамáн пурнáса унга сыхáнтарма ёмётленеттём. Мён шухáшлани, шанни, кётни пёр самантра пáчланчё. Генáна пурсан кáларма йывáр пулчё. җывáрма выртсан та җырури

сáмахсемпе тёлёкре аташрáм. Пёррехинче хура җўслё хёрпе тытáшнине курсан вáрантáм. Чунáм лáпланманнипе чиркёве те җитсе килтём.

Темиҗе уйáхран яла Гена таврáнни җинчен сáмах тухрё. Áна яланлáхах манма тёллев лартáм пулин те вáл таврáнасса пур пёрех кётрём. Каччá каҗару ыйтасса, эпир хёрпе каччáлла җўреме пулсасса шантáм. Гена тўрех килмерё. Малтан пёр эрне ялта пурáнчё. Унта пёрле вёреннисемпе черкке җёкленё. Хулана килсен вара канáвне малалла тáсрё. Áна кашни каҗах клубра куррине пёлтерчёс. Савнине тёл пулассишён эпё те шáмат кун унта җул тытрáм. Чи капáр кёпе тáхáнтáм, җўсе сапаларáм. Малтан клубра җын нумаях марччё, җавáнпа хёрсемпе сётел хушшине вырнасрáмáр. Пёрисем сáра ёсрёс, теприсем – коктейль. Эпё тытáнса тáтáм. Кáштахран пирёнпе юнашар каччáсен ушкáнё ларчё. Йёкётсен йышёнче Генáна тўрех палларáм. Вáл самаых улшáннá. Пичё туртáннá, ўснё. Малтанах патне пыма хáю җитереймерём. Хёрсемпе пёрле ташлама тухрáм. Черкке хыҗҗан черкке пушатнá хыҗҗан Гена мана асáрхарё, куҗ илми сáнарё. Эпё җакна сисмен пек турáм, кёвё җеммине итлесе ташларáм. Тепёртакран таҗсанах кётнё, җав тери тунсáхланá каччá ытамне лекрём. Пёлетёр-и: пуҗáм пёр черкке ёҗмесёрех җаврáнчё, хама юмах тёнчине лекнён туйрáм. Гена мана пёр сáмах каламасáрах чуп тыма тытáнчё, җўсе ачашларё, хáй җумне хыттáн-хыттáн җупáрларё. җапла пёр хушá никама курмасáр кёвё җеммипе ташларá-

мáр. Гена ултавё пирки аса илни «тáна кёме» пулáшрё. Унан аллине сирсе алак патне вирхётнём. Вáл хыҗҗан чупрё, картлашка патне җитичен мана тытса чарчё. Куҗран тинкерчё те: «Каҗар мана», – терё. Нимён те чёнмерём. Юлташсене систермесёрех чарáну еннелле васкарáм. Унган таксипе киле җитрём. җул тáршшёпех хама вáрсса пытáм. Гена умёнче «каҗхи лёпёш» пек авкаланмалла марччё манáн, җилленниине ыталаса чуп туса мар, хамáн кáмáлсáрлáхпа кáтартмаллаччё. Эпё вара, туйáмсен авáрне җакланнáскер, áна йáлтах каҗарнá пек áшшáн чуп турáм. Гена умёнче мёнле тўрре тухмаллине те пёлмерём. Кётнё-җке эпё áна, чáнласах та юратнá. Унан ытамне лекессишён мён чухлё суннá, шулта вёреннё чухне аттерен вáрттáн ун патне тухма май тупнá. Пёррехинче анне пўрт умёнчен мар, пахчаран кáларса ячё. Пилёк таран юр ашса җул җине аран тухрáм. Хам йёрес вырáнне кулатáп, тунсáхласа җитнёскер тумтир җинчи юра силличен Генáна ыталатáп. Нумай вáхáт курманран җавар хупми каласаттáм. җав хушáра савнá җыннáма куҗ илми сáнаттáм. Унан пичё җинчи кашни пўрлешке вырáнне пёлеттём. җилпе кушáрханá тутине вáтана-вáтана чуп тáваттáм. Пёрремёш юрату ёмёрлөх пулассáн туйáнатчё. Шел те, пурнáс тёллевё улшáнчё. Ёмётёме те җил-тáман вёҗтерчё...

Киле җитсен каллех макáртáм. Хальхинче Генáна яланлáхах манма шухáшларáм, анчах чёрене юратма пáрахмáшкáн хушáймáн җав. Кунсем, җулсем иртрёс. Эпё хула йёкёчёпе җемье чáмáртарáм, җапах Генáна манаймарáм. Павáла áна юратнá пек пур пёрех саваймарáм. Паллах, мáшáра нимён те кáтартмастáп, ун умёнче йáл кулатáп, яланах кáмáллáн каласатáп. Вáл маншáн тем тума та хатерё. Сассине хáпартмастá, килте сáлтавсáр «җил-тáвáл» җёклемест. Тáвансем, юлташсем мана áмсанáсчё.

Телейлё-ши эпё? җак ыйтáвáн хуравне хам та пёлместёп. Мáшáр та пур, ачасем те, анчах чуна темён җитмест пек. Хёл күнёсем җитсенех җамрáклáхáм аса килет. җав кунсемпе җёрсене, пёрремёш чун савнине ниҳáсан та манас җук...

ВЕНЕРА.

РЕДАКЦИ ПОЧТИНЧЕН

Ёлөкхи савнинне шеллетеп

XXI ёмёрте хёрсемпе каччáсем тёрлё җёрте паллашасчё. Хёр-упраспа яш-кёрёмён пёр пайё пёр-пёрне Интернетра куҗ хывать. Юлашки вáхáтра тёнчене савáрсá илнё серепе пулáшнине чылай җемье чáмáртанчё. җакнашкал паллашу пур чухне те телейпе юрату җёс кўмест җав. Интернет мáшáра җапáстаракан, хирёстөрөкен сáлтав та пуляят. Пёлёшсем тёрлё сайт-ра регистрациленни, унти хыпарсене сўтсе явни пирки пёрре мар илтнё. Эпё вара килте компьютер пулсан та Интернетра никампа та хушáнса курманччё. Пёррехинче йáмáк хистенипе социаллá сайтра хамáн сáн ўкерчёке вырнастартам. Пёрле вёреннё юлташсем җыру җырчёс, пурнáсáмпа кáсáкланчёс. Ёс хыҗҗан Интернетра кёресси йáлана кёчё.

лáпланмарё, телефон номерне ярса пама ыйтрё. Килёшмерём, җамрáк чухнехи вáхáта тавáрма җуккине ёненермешкён тáрáшрáм. Шанáса сухатманскер манáн кáмáла áшá сáмахсем каласа җавáрма пикенчё. Эпё чиперленниине, сáнпа ним чухлё те улшáнманниине пёлтерчё. Ыйтмасáрах хáйён пурнáсчё пирки җырсá кáтартрё. Вáл та җамрáкхла авланнá иккен. Шел те, мáшáрөпе килёштереймен вёсем, җулталáкранах уйрáлнá. Хайхискер хула чиперккине җие юлнине пёлнёрөн җёс качча илнё. Хáй каласа кáтартнá тáрáх – áна вáл ним чухлё те юратман, хёрён ашшёпе амáшё хистенипе җёс туй тунá. Пепке те вёсен җемийине сыхласа хáварма пулáшман. Халё тáватá җулти ывáлё амáшөпе җитёнет.

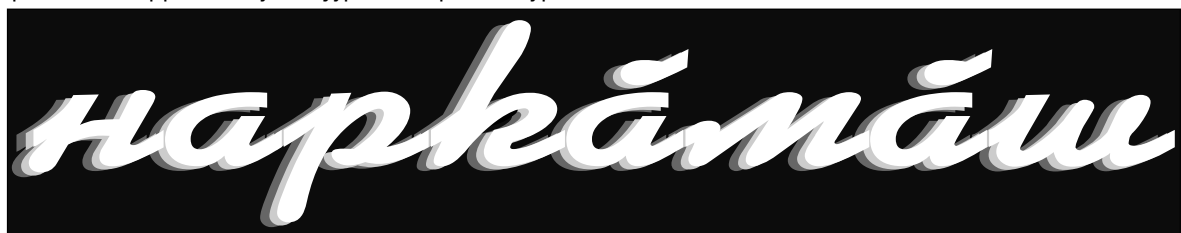
Пёрре йáнáшнá хыҗҗан тáванёсем áна хисеплеме пáрахнá. 23 җулти яш эрех ёҗме тытáннá, пирус туртма вёреннё, каҗхи клубсене җўренё. Пёррехинче ўсёрле хуралҗапа тытá-

нáшáн áна темиҗе кунлáха тытса хупнá. Тёрёссипе, вáл шулта вёреннё чухнех ёске-леме юрататчё. Пёр җулхине юлташ хёрё патёнче җөнё җул кётсе илме каласса татáлнáччё. Унта кашиних хáйён тусёпе е каччипе пымаллаччё. Эпё Петёре чёнтём. Вáл хаваспах килёшрё. «Уява җемьеке кётсе илөп те тўрех сан патна пырáп», – терё. Сехет вун иккё шақкарё. җөнё җула кётсе илсен клуба җул тытрáмáр. Петёр унта та җукчё. Тусёсем áна ял вёсёнче куррине пёлтерчёс. Пуҗа тутáр җыхрам та шартлама сивве пáхмасáр җавáнталла чупрáм. Хашканипе тумтире пас тытнине те туймарáм. Ял хёрринчи пушá җурта

кёрсен тимёр кравать җинче Петёр выртнине куртáм. Йёри-тавра тирлейсёрлөх хуҗсаланатчё, унта-кунта пушá кёленче выртатчё. Паллах, җын пурáнман җуртра тасалáх җуккинен тёлёнме кирлё мар, анчах Петёр унта ўсёр выртни мана хытах тёлёнтерчё. Кáмáл пуҗáрáнчё, җын умне курáнас килменнипе киле кайрáм. җакáн хыҗҗан унга тёл пулма җёс мар, хушáнма та пáрахрáм. Петёр темиҗе хут та каҗару ыйтрё, анчах эпё хирёсёрлөм. Кун пек пуҗсёр каччá мана кирлё маррине áнлантáм. Шулу пётрөнё хыҗҗан áна чылай җул курман эпё, тёл пулма җёс мар, ун пирки пёр сас-хура та илтмен. Халё

ав вáл хáй мана Интернетра шыраса тупрё. Паллах, унан пурнáсчё пирки пёлме кáсáклá пулчё, анчах шелленисёр пуҗне эпё áна урáх нимёнпе те пулáшáймáп. Манáн җемье, ачасем пур. Эпё вёсене питё юрататáп. Тёнчере тёрлө кёнчеле. Вун-вун җул пёрле пурáннá хыҗҗан уйрáлакан мáшáр та сахал мар-ха, җапах Петёр кáлáхах тáрáшать. Тепёр чухне җак тёнчене ярса илнё серепе җынсене пáтрáтнáн туйáнать. Вáл хáшө-пёрин чёринче áмсану, кёвёсў җуратать, теприсене йáнáш җулпа чупма хётёртет...

АНАСТАСИЯ.

Савă альбомне уҗрам та юрату историйё синчен сочинени җырма хатёрлентём.

– Юрату. Вёри туйам. Нарспие Сетнер, – сасăпах каласрам.

Шкулта юрату пирки шухашласа җырма хушрёҗ. Җак туйам җинчен нимён те пёлместёп пулсан мён җырмалла-ха манан? Вун пёрмёш класра вёренетёп, җапах юрату авәрне лексе курман-ха, пёрле вёренекен хёрсем пек качапа та сўремен. Урама тухмасар килте ларакан хёр тесе те калаймән. Хаш-пёр чухне аттепе анне мана кунёпе те кураймасҗё. Каҗхине урама тухсан ир енне җёҗ киле кёни те пёрре мар пулна, анча хальччен пёр качча та мана киле асатса курман. «Юратман сынпа ан чуп ту. Ёмёр тәршшёпе пёр сынна җёҗ чуп тума ирёк пар. Санан турру – җав сын», – сасăпах вуларам тетрадьри йёркесене.

– Тёрёс җырна, – сәмах хушрё тем хушара пурте кенё асанне. – Савна сынна җёҗ чуп тумалла, вәл пёртен пёрре пултәр.

– Асанне, эсир асаттепе мёнле паллашнә? – ватә җын манпа каласнәшән савантам. Мана яланах пулашма, чунне пама хатёр асанне юнашар ларчё.

– Качча кайма вәхәт җитнё пулсан та юрату мённе пёлместён, – кушарханә аллипе пуҗран шәлчё вәл. – Кун пек сана кам ывәлё пәхтәр?

– Качча кайма иртерех-ха. Ман пек арсүрие никам та кин тәвас җук, – хуравларам эпё.

– Эх, апәрша. Итле агла, – җемҗе пукан җине меллён вырнаҗрё асанне.

Эпё хальччен пёрре мар илтнё сәмахсене аса хывма хатёрлентём. Вёсем ачаш та асамлә туйамсем җуратаҗҗё. Татах та татах итлес килет.

– Җав кун та ытти чухнехи пекех җут җанталәкпа киленме васкарәм, – хәйён сәмахне пуҗларё асанне. – Җёлен пек авкаланса юхакан шыв хёрринчи пахчана кётём. Хама анне ытамне лекнё пекех туйрам. Чи җывәх юлташампа, юратнә җынпа е кампа та пулин урәххипе кәшт урлә пулсанах җаванта җул тытаттам. Ытларах – савнә җыннам аякра чухне. Эсир, вун ултә-вун сакәр җулти яш-хёр, юрату мённе пёлместёр тесе ан каләр. Җынсем вун ултәра та, җирём ултәра та, хёрёх ултәра та юратма пултараҗҗё. Юрату вәл кашниншён пёр. Савман җын тәнчере җук. Пирёнтен асләраххисем: «Юратәвән вёри хёлхемне туйма пёлместёр», – тетчёҗ. Иәнәшаҗҗё. Хальхи вәхәтра юрату сәмахне ача садёнче те илтме пулать. Аслисем вёренетёҗ. Тёрёс-и ку? Пиҗсе җитмен җакәра кәмакаран вәхәтсәр кәларнә пекех җукә. Юрату... Унән авәрне кёрсе үкнине туймасарах юлтәм. Кёркунечё ун чухне. Пылчәклә-җумәрлә вәхәтра паллашрамәр. Ку вара юрату җуркунне җёҗ тытканлать тенине хирёҗлет. Унән вәхәчё җук. Эпё, аннесёр юлнә тәләх чун, пёчченлөхре юлас шухашпа урама тухаттам. Пёррехинче җумәр майёпен җёҗ пёрёхетчё пулин те җан-җурама самаях витерчё.

– Җумәр айёнче нумай сўресен шанса пәсәлма та пултаратан, – шарт сиктерчё җурам хыҗёнчи сасә.

– Пур пёрех санән йәмәку мар. Ют җыншән мён кулянмалли пур? – сәмах хушакан каччә пулнине кура каласас килмерё, тёрккессён хуравларам.

– Иәнәшатән. Кашни сын, тәшману пулсан та, пәшәрханать. Эсё пёр сәмах җёҗ чённи теприне, тен, кунёпе ёҗлемелөх вәй-хал кёртет, – вәл каласни илемлө кёвё пек илтёнчё. – Җулран айккинелле пәрәнакан сукмакпа утрәм. Сәнне те лайәх курмарәм, җурәмё җёҗ куҗ умёнчен каймарё. Сәмахсем пуҗран тухмарёҗ. «Эх, ятне те ыйтмарәм-җе», – пәшәрхантам җав кун. Хама кунёпех сәмәл туйрам. Килти ёҗсене, малтанхипе танлаштарсан, виҗё хут хәвәтрах турәм. Тепрехинче урама тухас мар тенё җёртенех чун унта туртрё. Җулпа утнә май уләм пёрчи йәтнә кәтка сәнарәм. Шухашсен сәнчәрне каллех җурам хыҗёнчи сасә татрө.

– Пёччен сўрени усәллә, җапах җывәх җынсем пирки манмалла мар, – йәл кулса ман җине пәхрө палламан каччә. Тинех ача сәнарәм. Куҗсем тёл пулчёҗ. Янкәр таптаса, тёлсёр тўпе пек кән-кәвак куҗ.

Ватаннәран пуҗа пёкрём. Җав кун паллаш-рамәр.

Унтанпа нумай җул иртрё. Хулари институт җулне иккён такәрлатрамәр. Яланах пёрле пулма тәрәшаттамәр. Пёр-пёрне юратнине пёлтермен, анча иксёмёр те хёлхем вулнине туяттамәр. Аслә шултан вёренсе тухсан ача урәх хулана ёҗлеме ячёҗ. Виҗё җулләха уйрәлма тиврө. Җав вәхәтра пёрре те тёл пулаймарамәр, пёр-пёрин патне җыру җыраттамәр җёҗ.

Валентина ЭЛИМЕ

Ватә җын куҗҗулё

Юрату историйё

Вәл таврәнсан мана хәйён мәшәрё пулма ыйтрё. Пёрлешрёмёр. Кёвёҗу туйамё пирён хушара нихәсан та пулман. Каҗсерен кая юлса таврәнсан тинке тухиччен ыйтусем парса канәҗсәрлантарман, хәй пётёмпех каласа паратчё. Эпё те унран нимён те пытарман. Юлташёсен шүчё җукчө. Ача вёсемпе вәхәт иртерме чарман, анча вәл унта нумай тәмастчө, киле хәвәрт таврән-натчө. Унән час-часах аякка кайма тивнөрен килте пёччен юлмаллаччө. Йывәрччө. Вәл тутә-и, типё йи-пуҗпа-и – пәшәрханаттам. Уйрәлуран йывәрри нимён те җук. Пёрле тёрлө йывәрләхрән тухма сәмәлрах. Җын сәмахне итлемелле мар. «Җын сәварё хапха мар», – тесе ахальтен каламан. Ун пирки мана темён те пёлтеретчө. Ёненместём. Җак сәмахсем пирки пёрле шухашлаттамәр. Чи кирли – пёр-пёрне шанни. Юратәва җакә җёҗ вәй парса, упраса хәварма пултарать. Эпир хирёҗсе курман, аңланман вәхәт сиксе тухсан чунә уҗаттамәр. Йывәр ыйтусен хуравёсем хәйсемех тупәнәтчөҗ.

Хальхи җамрәксене аңланма җук, пёрремёш каҗхинех чуп тәваҗҗё, иккёмёш-шёнче юратнине ёнентерёҗҗё. Ытларах халё җын сәнёпе, укҗа-тенкөпе интересленёҗҗё. Пёр-пёрне аңланса, шанса пурәнсан, йывәр вәхәтра вәй-хал парсан пётём ёҗ кал-кал пулө. Хаш-пёр хёр хитре пулманшән кулянәт. Илеме сәнра мар, чунра шырамалла. Ытисене җын вырәнне хумалла, җемьере «эпё» тени җёҗ пулсан вәл часах арканать. Яланах «эпир» пулмалла – савәнәҗра, хурләхра, телейре, йывәр-ләхра... Юрату икё җын хушшинче җёҗ пулмалла. Юратура иккён вәйлә тәк ёҗре те җаплах пулө, – асанне хәйён сәмахне каларё те мана пуҗран ачашласа тёлелелле иртрё. – Санпа каласса ларса нимён те туса ёлкөреймён. Аҗупа аннү те ёҗрен таврәнёҗ, аслаҗу та җитет ёнтё, апат пёҗсерес, – илтёнчө унән сасси. Асанне каласа пётөрчө җёҗ – аләк уҗәлчө. Пурте асатте кёрсе тәчө.

– Эсё җыләхсәр. Тин кәна сана аса илтёмёр, – йәл кулса пәхрәм мана яланах аса вёренекен халапсем каласа паракан асатте җине.

– Хальхинче мён суйрө-ха асаннү? – юриех шәппән ыйтрё вәл.

– Илтетёп эпё, пётёмпех илтетёп. Санпа мёнле тёл пулни пирки каласа кәтартам, – асанне тёлелтен тухса мәшәрне хывәнма пулашрө, кәвакарнә җўҗне якатрө.

– Юрату пирки юмах юптартән агла. – Эх, санпа, – алә сулчө асанне, тёлеле кёрсе куранми пулчө.

Асатте ман җине пәхса телейлөн йәл

тепёр енне каҗатчө. Вәхәт иртсен те сәмах хушма, каҗару ыйтма хал җитерей-мерём. Җапла виҗё җул иртрё. Ленәпа куҗа-куҗан каласаймарам. Хәй те тёл пулу шырамарё. Чёрем ун патнех тур-тәнчө. Миша амәшө пирки ыйтма ты-тәнчө. Пёр кунхине Миша урамра Ленәпа каласнине куртам. Эпё тухсан вәл ачапа хәвәрт сыв пулашрө те васкаса утрө. Миша ман пата чупса пычө те хәйён чөлхипе чөвёлтетме пуҗларё.

– Лена аппа мана кучченёҗ пачө. Вәл лайәх. Ман пирки ыйтса пёлчө. Сәвә каласа пачө, мана та вёренетёп терө. Атте, мөншён вәл пирён пата хәнана килмест? Мана вәл питө килёшет.

Эпё мён хуравламаллине пёлмерём. Чёре җёҗ җёҗёне чикнён ыратрө. Кёркунне җитрө. Лена манпа пёр сәмах та каласмарё. Мишәпа вара час-часах тёл пулчө. Ун патне садике те пыратчө. Мөншён? Аңланмарам. Пёр каҗхине ёҗрен кая юлса таврәнтам. Чун темшён пәшәр-ханчө. Урампа пынә чухне васкавлә медпулашу машинине курах кайрам. Пирён кил умёнче. Җитсе ёлкөреймерём – машина тапранса кайрө. Кил картишне кёрсен Мишәна чөнтём. Анне җёҗ сасә пачө.

– Миша чутах пёвене анса каятчө. Сана кётсе илеймерё те урама тухрө. Юрать, Миша путма пуҗланине Лена лавккаран таврәннә чухне асәрханә, унсәр-рән инкек курайттамәр, – куҗсульне шәлчө анне. Эпё район больницине вёстертём. Тавах турра, Миша ура җинче. Лена та пёр эрнерен киле таврәнчө. Пёр каҗхине эпё ёҗрен таврәннине вәл мана хапха умёнче кётсе тәнә. Мана темён тыттарчө те саврәнса утрө. Хәваласа җитрө. Чунра капланине пётёмпех каларам. Лена куҗран пәхрө, унтан ыталарё те макәрчө. Чёркуҗленсе каҗару ыйтрам.

– Эпё сана тахсанах каҗарнә, – пулчө хурав. Икё уйәхран пёрлешрёмёр. Миша Ленәран хәпма пёлместчө. Хаш-пёр тәван амәшө те хәйён ачине Лена Мишәна юратнә пек пәхас җук. Эпё пурт тулли ача-пәча пирки ёмётленеттём. Кун пирки Ленәна пёлтертём. Вәл питне икё аллипе хуларё те макәрса ячө. Кәшт ләплансан унән ача пулмассине пёлтерчө. Мишәна җәлнә каҗ уншән синкерлө пулнә.

– Кун пирки тўрех пёлтерменшён каҗар. Уйрәласшән тәк – чармастәп.

– Мён каласатән эсё, Лена?! Манән эсё пур, Миша. Сана вәл амәшө вырәннех хурать. Кун пек шухәш текех ан пултәр!

Унтанпа кун пирки сәмах пуҗармарә-мәр. Лена ача җуратайманшән хама айәплә туятәп...

Асатте шәпланчө, алә тупанёпе питне вәрттән шәлчө. Ватә җын пит сәмарти тәрәх куҗсуль юхнине пёрремёш хут куртам. Нимён те калаймарам. Асатте калани пёрре тёлөнтөрчө, тепре чёрене тиврө. Арсын макәрнине нихәсан та курман. Тахсанхи ырату асаттене халё те суран евөр асаплантарать. Акә вәл – чән-чән юрату! Куҗ умне тантәш хёрсем савнишён макәрни, пёр-пёринпе клубра хирёҗни тухса тәчө.

– Аслә пул, хёрём. Пурнәҗра та, вёренүре те тёллө пул, – асатте мана пуҗран ачашларё те асанне патне тёлеле иртрө. Пуҗра пин тёрлө шухәш явәнчө. Юратура пёр-пёрне аңланисёр пуҗне каҗарма пёлни те кирлө иккен. Кашни вак-төвекшён тутә тәсни, аләка шалт хупни юратәва җирөплетмест. Җынна каҗарма питө йывәр, җапах...

Шухәшсен авәрне аләк сасси татрө. Аттепе анне ёҗрен таврәнчөҗ. Асанне вёсене ашшән кётсе илчө, аттене питөнчен ачашшән сёртөнчө. Хёрарам җын ачине тәван пекех юратать. Хәй җуратайманшән чунё ыратать те пулө, анчах ывәлө сывә пулни ача вәй парать, савәнәҗла телей парнелет. Асаннене ыталарам.

– Эсё, мён, урок тумастән? Кушак җури пек ачашланатән кунта, – вәрҗнә пек турө асанне.

Сочинение малалла җырас тесе пүлеме кёрсе сётел хушшине вырнаҗрам. Юратәва туйса курман пулин те ватә җын куҗсулө унән вәйне сәмахсарах ёнен-терчө.

Сирён валли

ИЛЕМ САЛОНЁ

Лимонран

Лимон иммунитетта сирёплетет. Ку кәна мар, унран лосьон та хатёрлеме пулать.

Хура пүрлешкесене тасатмалли лосьон. Тин юхтарна сёткене глицеринпа 1:1 шайлашура хуташтармалла. Унра мамәка йёпетмелле, кирлө вырәна сәтәрмалла – анчах эрнере 2 хутран ытла мар.

Суллә ўт валли. 1 лимон, 100 грамм эрех, 1 апат кашәкё шыв, 1 чей кашәкё глицерин илмелле. Лимона хуппипе пёрле теркәпа хырмалла, шурә эрех ямалла. Хутәша тёттём вырәна 1 эрнелёхе лартмалла. Унтан шыв, глицерин хушмалла. Шёвекпе пите куллен сәтәрмалла – ўт семселё, сугалё.

Ватәлакан ўт валли. Лимон сёткенёпе олива сәвне пёр пек

шайлашура илмелле, пәтрәтмалла. Сәк хутәшпа ўте кунне 2 хут сәтәрмалла – пёркеленчөксем якалөс.

Пүрлешкесенчен. Хәяр, кишөр, лимон сёткенёсене пёр пек шайлашура илсе пәтрәтмалла. Шёвекпе ўте кунне 2 хут сәтәрмалла. Анчах ас тәвәр: әна пёрре уса курмаләх сөс хатёрлемелле.

Ўте сәмрәкләтмәшкән. 1 стакан лимон сёткенё, 50 миллилитр коньяк, 200 грамм хәйма /сливки/, сәмартан 1 сарри кирлө. Вёсене пёр савәта ярса пәтрәтмалла, хутәша сивётмөшре упрәмалла. Шёвекпе ўте ирхине тата кақхине сёрмелле.

АСРА ТЫТМА

Мунчара, саунара...

Мунча кёме, сауна сүреме кәмәлләтәр-и? Унта хёлле, сивё сәнтәләкра, рехетленме уйрәмах аван, анчах хәш-пёр сөнёве асра тытәр.

✓ Сауна кайна чухне халатпа тапочка илме манмалла мар. Ку гигиена телёшёнчен лайәх. Калпак та пите кирлө. «Ахаль те вёри пүлёмре калпак мён тума кирлө?» – ыйтё хәш-пёри. Шәпах вәл пуса, сүсе вёри сывләшран хутёлет. Ятарлә калпак сүк тәк ахальли те каять. Вәл пусри температурәна кирлө шайра тытма май парать. Эппин, пус мимипе юн тымарёсене йывәр килмё.

✓ Мунчана, сауна кайна чухне шампуньпе супән, мунчала сөс ан илёр. Скраб та пите кирлө. Семселнё ўте унпа сәтәрни вилнө клеткәсенчен хәтәлма, тар шәтәкёсене лайәх тасатма май парать. Саунапа мунча – СПА процедурәсене тумалли лайәх вырәнсем.

✓ Мунча хысқан та ўт пирки манмалла мар. Эппин, ўте нүрлентерекен лосьон е крем кирлө. Мунчара, саунара ўт клеткисем шыв нумай тәкаклассө, сәвна май ўт кушәрхама пултарать.

✓ Сауна е мунчана кайма хатёрленсен пёрле шыв е курәк чейё илме ан манәр. Вёсем организмә шывпа тивёштерме пуләшәсө. Чи кирли – шёвекпе пёчөк сыпкәсемпе ёсни.

✓ Сауна е мунча кёнин усси пысәк пултәр тесен хәвәра каякан эфир сәвё суйламалла. Вәл организмә кантарать, иммунитетта сирёплетет, тонуса хәпартать. Анчах асәрханәр: аромасусенче искусствәннәй япаласем ан пулчәр. Вёсем организмә лексе сиен сөс күрөсө.

◆ ТУТЛӘ ПЁСЕРЕР-И?

“Пике” салат

Чәхән 300 грамм тачка ашө, 150 грамм хәяр, консервланә пәрса – 150 грамм, сәвән чухлех хәйма, укроп, тәвар кирлө.

Какая 20 минут вёретмелле, сивётмелле. Хәяра – тәваткал, укропа вётё турамалла. Какая та тәваткал касмалла. Сөмөсөсене савәта ярса тәвар сапмалла, хәймапа пәтрәтмалла.

Тәпәрчәран – ролл

200 грамм тәпәрчә, 2 апат кашәкё хәйма, 1 чей кашәкё пыл, хура 7-8 слива, исөм сүрли, кокос сүнкавё, кунжут, йүсё шәккалат – 10 грамм, 8-10 миндаль /е урәх мәйяр/ кирлө.

Тәпәрча пылла, хәймапа пәтрәтмалла, хура сливәна вётё турамалла. Ятарлә хутас сине кокос сүнкавё, кунжут сапмалла. Унтан тәпәрчә хумалла, сөсөпе якатмалла. Ун сине хура слива, исөм сүрли вырнаштармалла. Хутасән пёр кётесне сөклесө сәвәрттармалла. Әна сивётмөше 30-40 минутләха лартмалла. Сәвәрмәша сётел сине лартичен ролл евёр касмалла, ирёлтернө шәккалат сапмалла, миндальпе илемлетмелле.

Банан сәвәрмәшө

Чуста валли 6 сәмарта, сәхәр, 3 апат кашәкё какао, сүр чей кашәкё апат соди кирлө. Әшне тумәшкән 200 миллилитр сёт, 2 апат кашәкё сәнәх, 250 грамм услам сү, 1 сәмарта, ванилин, 2 апат кашәкё какао, 4 апат кашәкё сахәр сәнәхө, 2 банан илмелле.

Сәмарта саррине шурринчен уйәрмалла, иккёмөшне кәпәш-калантармалла. Саррине сахәрпа хутәштарса лайәх ләкамалла, какао, апат соди ямалла, сәмарта шуррине асәрханса хушмалла. Противене сү сёрмелле, ятарлә хут сармалла, чустана ун сине хумалла. Әна 180 градус таран хёртнө духовкәра 7-10 минут пёсөрмелле. Пишнө икерче нүрө ал шәлли сине хумалла, сәвәрттармалла. Сивёнсен каялла сүтмелле, хута илмелле. Сөтпе сәнәха сүләм сине лартмалла, сәраличчен тытмалла. Сүләм синчен илсен сәмарта хушмалла, сивётмелле. Кәшт ирёлнө сәва сёт хутәшне ямалла, әна икё пая уйәрмалла – 60/40. Пысәкрах пайне сахәр сәнәхөпе хутәштарна какао хушмалла, пёчөкрех пайне – ванилин. Шәккалат кремён сүррине илемлетмөшкөн хәвармалла. Икерчө сине шәккалатпа ванилин кремне сүрмалла сёрмелле, сәвәрттармалла, унтан юнә шәккалатлә кремпа илемлетмелле, сиелтен какао-порошок сапмалла. Сөтел сине лартичен әна сивётмөшре кәштах тытмалла.

ХАЛӘХ МЕЛЁПЕ

Чир сарәлнә вәхәт

Грипп сарәлма тытәнчө. Манән пите чирлес килмест. Прививка туман. Пёлетөп: гриппа, ОРВИпе чирлес мар тесен иммунитетта сирёплетмелле. Куллен ыхра, сухан сөме тәрәшатәп-ха. Ахәртнех, ку сителөксёр. Иммунитета сирёплетмелли эмелсене телевизорпа кунён-сөрөн сәвәрттарасөсө-ха, анчах манән халәх мелёсемпе уса курас килет. Пуләшәр, тархасшән.

Лиана В.

Красноармейски районө.

Грипп сарәлнә вәхәтра кашни кун ыхра, сухан сөсе тёрөс тәватәр. Ку вируссене пётерет, иммунитетта сирёплетет. Паллах, урәх мелсем те пур.

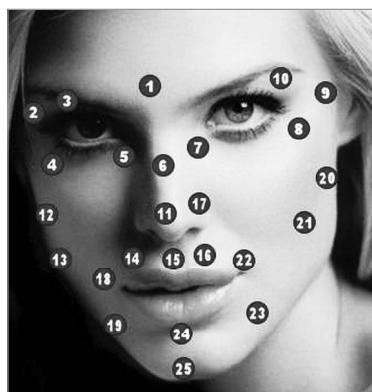
1 стакан тасатман сёлле, 2 апат кашәкё шәлан сүрлине, 1,5 литр вёри шыва термоса ярса лартмалла. Усәллә сәк шёвекпе сүршар стакан кунне 2-3 хут ёсмелле. Сиплев курсө – 1 уйәх, унтан кәштах канмалла. Шәлан сүрли вырәнне типөтнө улма-сүрла яма юрать. Килте кавән пур-и? 300-400 грамм сөмсө пайне шултра теркәпа хырмалла, 300 грамм пыл хушмалла, 2-3 лимонран хатёрленө пәтта /аш арманёпе хуппипе пёрле авәртмалла/ ямалла. Хутәша сивётмөшре упрәмалла, әна ирхине высә хырәмла 1 апат кашәкё сөмелле. Хёрлө пилөше аш арманёпе авәртмалла, 1 апат кашәкё пәтә евёр хутәша, 2 апат кашәкё сөмсөтнө шур сүрлине, 5 апат кашәкё пыла, хёрлө кәшманпа ыхра сёткенёсене /2-шер апат кашәкё/ пәтрәтмалла, унтан 2 стакан эрех ямалла. Әна тёттём вырәна 2 эрнелёхе лартмалла. Сиплөскере апатланас умён 1-ер апат кашәкё кунне 2-3 хут ёсмелле, анчах 1 уйәхрә кая мар. Импёр тымарө усәллә. 6-8 сантиметр тәршшө тымара вётё теркәпа хырмалла, 1 литр вёри шыва ямалла, хуппипе туранә лимон, пыл хушмалла. Әна 250-шар миллилитр кунне 3 хут ёсмелле.

ПЁЛЕТӨР-И ЭСИР?

Тур палли кәмәлә паләртать

Кашни сөннән тур палли пур. Хәшө-пөри сирёплетнө тәрәх – вәл әста вырнаснө пёлтерөшлө. Сәпла майпа сөннән кәмәлне пөлме пулать-мөн.

1. Икё ку сү хушшинчи тур палли сөн сисөмлө туйәмлә пулнине кәтарать. Унән логики вәйлә аталаннә.
2. Ку сөн хөрүллө, кёвөс пулнине кәтарать.
3. Сәк вырәнә тур палли пур-и? Сөн кәмәлө поэтәнни евёр. Вәл әс-тәнпа сүхәннә професипе ёслеме юратать.
4. Кунашкәл сөн юрату авәрне пүсөпөх кёрсе үкме пултарать, әна ёмөрне те манмасть. Вәл юратнә сөннипе яланах сөпөс.
5. Ку сөн пат татса хума пултарать, унән кәмәлө час улшәнать. Сәкә вара юратура асарписер, кёске сүхәнүсем патне тәтәшах илсе ситерет.
6. Кун пек сөн сүл сүреве тухма, пултаруләх ёсөпе аппаланма юратать. Унән шухәш хәвачө вәйлә.
7. Сәк вырәнә тур палли пур тәк эсир – кёвөс сөн.
8. Кунашкәл сөн час күренет. Семьере вәл сөнө туйәмсем шырать, нумай пәшәрханать.
9. Сәк сөн хәйне час-часах айәплә тують, сәвна май вәл тәтәшах хирөсөме пултарать.
10. Сәкнашкәл сөн әспа уйрәлса тәрәт. Вәл пур сөрте те хәйөн валли тупәш тәваять.
11. Кун пек сөн хәйне психологи телёшөнчен хөсөк тують, «әмсантакан сөмөс» патне туртәнат. Ку вара юратура йывәрләхсем кәларса тәрәтәт.
12. Сөннән сәк вырәнә тур палли пур тәк вәл – кёвөс.
13. Кунашкәл сөн вак-төвөкшөн ятласма әста. Анчах кун хысқан вәл часах ләпланать.
14. Сәкнашкәл тур паллилө сөн мистикәпа кәсәкләнат.
15. Ку вырәнә тур палли сөн

никама пәхәнма юратманнине кәтарать. Вәл пөтөмпөх хәйөн пек тәвать.

16. Сәк сөн пүсө-мөнөпөх сөмьене парәннә.
17. Вәл – астарусә, хирөсүллө самантсене тәтәшах лекет.
18. Тур палли сисөмлө кәмәлә паләртать. Сәк сөн шухәш хәвачөпе уйрәлса тәрәт.
19. Кун пек сөн пысәк пёртен пёр юрату пирки ёмөтленет, сәвәнпа вәл кёвөс, чәкәлтәш.
20. Сәкнашкәл сөн депрессипе час-часах аптәрәт.
21. Кун пек сөн пёр пеклөхе юратмасть, ку юратәва та витөм күрет.
22. Сәкнашкәл тур паллилө сөнна ют илем илөртет. Эппин, вәл савнине улталанинчен телөнмелле мар.
23. Вәл – әслә, йөркөсөрлөхе юратмасть, сәвәнпа унән кашни япалин вырәнө пур.
24. Сәкнашкәл сөн психика, сывләх енчен хавшәк. Вәл хәйне хүтлөхре туймасть, унән йывәрләхсене парәнтарма вәй сүк.
25. Кун пек тур паллилө сөн сирөп сөмьө сәвәрма талпәнат, ләпкә пурнәса юратать.

Страницәна Ирина АЛЕКСЕЕВА хатёрленө.

КАРЛАЧ — ЯНВАРЬ

ТН	6	13	20	27	ПН
БГТ	7	14	21	28	ВТ
ЮН	1	8	15	22	СР
КЧ	2	9	16	23	ЧТ
ЭР	3	10	17	24	ПТ
ШМ	4	11	18	25	СБ
ВР	5	12	19	26	ВС

НАРАС — ФЕВРАЛЬ

ТН	3	10	17	24	ПН
БГТ	4	11	18	25	ВТ
ЮН	5	12	19	26	СР
КЧ	6	13	20	27	ЧТ
ЭР	7	14	21	28	ПТ
ШМ	1	8	15	22	СБ
ВР	2	9	16	23	ВС

ПУШ — МАРТ

ТН	3	10	17	24	31	ПН
БГТ	4	11	18	25		ВТ
ЮН	5	12	19	26		СР
КЧ	6	13	20	27		ЧТ
ЭР	7	14	21	28		ПТ
ШМ	1	8	15	22	29	СБ
ВР	2	9	16	23	30	ВС

АКА — АПРЕЛЬ

ТН	7	14	21	28	ПН	
БГТ	1	8	15	22	29	ВТ
ЮН	2	9	16	23	30	СР
КЧ	3	10	17	24		ЧТ
ЭР	4	11	18	25		ПТ
ШМ	5	12	19	26		СБ
ВР	6	13	20	27		ВС

СУ — МАЙ

ТН	5	12	19	26	ПН	
БГТ	6	13	20	27	ВТ	
ЮН	7	14	21	28	СР	
КЧ	1	8	15	22	29	ЧТ
ЭР	2	9	16	23	30	ПТ
ШМ	3	10	17	24	31	СБ
ВР	4	11	18	25		ВС

ЃЕРТМЕ — ИЮНЬ

ТН	2	9	16	23	30	ПН
БГТ	3	10	17	24		ВТ
ЮН	4	11	18	25		СР
КЧ	5	12	19	26		ЧТ
ЭР	6	13	20	27		ПТ
ШМ	7	14	21	28		СБ
ВР	1	8	15	22	29	ВС

УТА — ИЮЛЬ

ТН	7	14	21	28	ПН	
БГТ	1	8	15	22	29	ВТ
ЮН	2	9	16	23	30	СР
КЧ	3	10	17	24	31	ЧТ
ЭР	4	11	18	25		ПТ
ШМ	5	12	19	26		СБ
ВР	6	13	20	27		ВС

СУРА — АВГУСТ

ТН	4	11	18	25	ПН	
БГТ	5	12	19	26	ВТ	
ЮН	6	13	20	27	СР	
КЧ	7	14	21	28	ЧТ	
ЭР	1	8	15	22	29	ПТ
ШМ	2	9	16	23	30	СБ
ВР	3	10	17	24	31	ВС

АВАН — СЕНТЯБРЬ

ТН	1	8	15	22	29	ПН
БГТ	2	9	16	23	30	ВТ
ЮН	3	10	17	24		СР
КЧ	4	11	18	25		ЧТ
ЭР	5	12	19	26		ПТ
ШМ	6	13	20	27		СБ
ВР	7	14	21	28		ВС

ЮПА — ОКТЯБРЬ

ТН	6	13	20	27	ПН	
БГТ	7	14	21	28	ВТ	
ЮН	1	8	15	22	29	СР
КЧ	2	9	16	23	30	ЧТ
ЭР	3	10	17	24	31	ПТ
ШМ	4	11	18	25		СБ
ВР	5	12	19	26		ВС

2014

ЧУК — НОЯБРЬ

ТН	3	10	17	24	ПН	
БГТ	4	11	18	25	ВТ	
ЮН	5	12	19	26	СР	
КЧ	6	13	20	27	ЧТ	
ЭР	7	14	21	28	ПТ	
ШМ	1	8	15	22	29	СБ
ВР	2	9	16	23	30	ВС

РАШТАВ — ДЕКАБРЬ

ТН	1	8	15	22	29	ПН
БГТ	2	9	16	23	30	ВТ
ЮН	3	10	17	24	31	СР
КЧ	4	11	18	25		ЧТ
ЭР	5	12	19	26		ПТ
ШМ	6	13	20	27		СБ
ВР	7	14	21	28		ВС

**“Ѓамраксен хаҗачё”
сирён килте пултәр яланах!**